

Remiss om ny miljöprövningsmyndighet

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av yttrande som är daterat den 24 november 2025. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 51053-2025.

Mottagare är Regeringskansliet, Klimat- och näringslivsdepartementet

Avsändare är Länsstyrelsen Stockholm.

Remiss om ny miljöprövningsmyndighet

Er beteckning: KN2025/01878

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län avstyrker förslaget att inrätta en ny miljöprövningsmyndighet.

För det fall förslaget ändå genomförs tillstyrker Länsstyrelsen de föreslagna författningsändringarna. Vissa ytterligare ändringar kan dock behöva göras. Tiden för ikraftträdandet bör också flyttas fram.

Avsnitt 6 Uppgifter vid ny myndighet för miljöprövning

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att uppgifter som idag hanteras vid länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer ska föras över till en ny myndighet.

I Länsstyrelsens yttrande över Miljötillståndsutredningen, SOU 2024:98, avstyrkte Länsstyrelsen utredningens förslag att inrätta en ny miljöprövningsmyndighet. Länsstyrelsen konstaterar att den nu aktuella PMen inte innehåller några förslag på hur den nya myndigheten ska vara organiserad eller var den ska vara placerad. Den ytterligare utredning som Miljötillståndsutredningen, SOU 2024:98, själv föreslår rörande dessa delar är inte utförd, avsnitt

14.18.2. Den föreslagna ändringen är dessutom endast en liten del av de förslag som fördes fram i Miljötillståndsutredningen. Samtliga konsekvenser av förslaget kan således inte bedömas.

Länsstyrelsen får i denna del vidare hänvisa till vad som anfördes i Länsstyrelsens yttrande till Regeringskansliet den 9 juni 2025 över Miljötillståndsutredningens betänkande.

Vad gäller de ekonomiska konsekvenserna för länsstyrelserna till följd av förslaget anger Miljötillståndsutredningen att länsstyrelsernas kostnader för miljöprövningsdelegationerna uppgår till mellan 58 och 87 miljoner kronor, avsnitt 16.4.2. Enligt höstens budgetproposition uppges emellertid att länsstyrelsernas anslag kommer att minskas med 181 miljoner kronor, vilket är ett avsevärt högre belopp. Detta innebär att förslaget inte är kostnadsneutralt för länsstyrelserna.

Avsnitt 6.4 Gemensam handläggning

Länsstyrelsen anser att det bör förtydligas om samtliga handläggningsbestämmelser i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH, samt i förordningen om vattenverksamheter (1998:1388), VVF, ska gälla för den nya miljöprövningsmyndigheten.

I 27 § FMH finns bestämmelser om vilka åtgärder tillsynsmyndigheten ska vidta när ett anmälningsärende rörande miljöfarlig verksamhet är tillräckligt utrett. Länsstyrelsen förutsätter att dessa även ska gälla för den nya myndigheten. Länsstyrelsen anser dock att det bör förtydligas om även bestämmelserna i 26 a § FMH ska gälla för den nya myndigheten. Motsvarande bestämmelser rörande vattenverksamheter finns i 22 a § samt 23 § VVF och det bör förtydligas om även dessa ska gälla för den nya myndigheten.

Det bör även förtydligas om tidsfristen om åtta veckor i 11 kap. 9 b § tredje stycket miljöbalken respektive sex veckor i 9 kap, 6 c § miljöbalken ska gälla för den nya myndigheten.

Avsnitt 6.8 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Tidpunkten för ikraftträdandet

För det fall en ny prövningsmyndighet inrättas bör tiden för detta sättas fram. Dvs. tiden för de i PMen föreslagna lagändringarna bör vara senare än den 1 juli 2027.

Detta är sannolikt den största förändringen rörande tillståndsprövningen sedan miljöbalkens ikraftträdande. Miljötillståndsutredningen anger själv att inrättandet av en ny myndighet normalt är en process på tre till fyra år, avsnitt 14.6.5. Som nämns ovan är idag varken utrett den nya myndighetens organisation eller placering. Att genomföra dessa förändringar inom en tidsrymd av under två år är enligt Länsstyrelsens mening väl optimistiskt och riskerar att inverka negativt på såväl kvalitet, rättssäkerhet och effektivitet i handläggning. Särskilt med tanke på att prövningsprocesserna förväntas fortgå under omställningstiden med sedvanliga krav på hög kvalitet och korta handläggningstider.

Pågående prövningar vid ikraftträdandet av den nya lagen

Länsstyrelsen anser att de föreslagna övergångsbestämmelserna kan behöva ändras.

Av övergångsbestämmelserna följer endast att pågående prövningar hos miljöprövningsdelegationerna ska övertas av den nya miljöprövningsmyndigheten. Detta innebär att alla ärenden i pågående prövningar hos de idag tolv miljöprövningsdelegationerna vid ikraftträdandet ska överlämnas till den nya myndigheten. Inläsning av dessa ärenden måste således ske på nytt. Den nya myndigheten kommer omedelbart att behöva ta ställning till handläggningsfrågor i pågående ärenden, t.ex. om ytterligare kompletteringar ska begäras, ställningstaganden vad gäller yrkanden om anstånd med mera. Vidare kommer den nya myndigheten behöva fatta slutliga beslut på underlag som tagits fram av en annan myndighet.

Länsstyrelsen ser därför en risk för att handläggningstiden för de pågående ärenden som överförs till den nya prövningsmyndigheten avsevärt kommer att förlängas. Detta gäller särskilt om inte bestämmelserna om verksamhetsövergång ska tillämpas.

En sådan lösning är inte i linje med direktiven för Miljötillståndsutredningen, dvs. att förkorta miljöprövningen genom att göra den flexibel och effektiv. Utredningen föreslog själv att ärenden som har inletts i länsstyrelse vid ikraftträdandet av den nya lagen ska slutligen prövas av länsstyrelsen avsnitt 15.2.1. Enligt det nu aktuella förslaget kommer handläggningstiden för dessa ärenden tvärt om med stor sannolikhet förlängas. Länsstyrelsen anser därför att övergångsbestämmelserna kan behöva ändras på så sätt att ej avgjorda ärenden vid tidpunkten för ändringarnas ikraftträdande ska handläggas klart av miljöprövningsdelegationerna. Detta gäller särskilt om inte bestämmelserna om verksamhetsövergång ska tillämpas.

Vilken myndighet ska pröva frågan om uppskjutna villkor

Det bör förtydligas vilken myndighet som ska pröva frågor rörande uppskjutna villkor.

Om miljöprövningsdelegationen i ett tillstånd enligt miljöbalken har skjutit upp frågan om slutliga villkor under en provotid och dessa villkor slutligen ska bestämmas efter det föreslagna ikraftträdandet, framgår enligt promemorian inte klart vilken myndighet som ska pröva frågan. Länsstyrelsen förutsätter att departementet anser att dessa frågor ska prövas av den nya miljöprövningsmyndigheten. Regler om detta skulle förslagsvis införas som övergångsbestämmelser.

Ytterligare förslag på ändringar

Avsnitt 2.4 Förslag till förordning om ändring i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Länsstyrelsen anser att det i 9 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd även bör anges att länsstyrelsen ska vara en av de myndigheten som får ett meddelande om ansökan och kungörelsen.

I nuvarande lydelse av bestämmelsen anges till vilka myndigheter som länsstyrelsen (i praktiken miljöprövningsdelegationen) ska skicka vissa handlingar i ett tillståndsärende. För det fall bestämmelsen ändras enligt förslaget så bör även länsstyrelsen, på samma sätt som den kommunala nämnden, Naturvårdsverket, Havs-

och vattenmyndigheten samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, få dessa handlingar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Medelius-Bredhe med länsassessor Jörgen Warstrand som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Helene Munkner, avdelningschef Johanna Lindgren och chefsjurist Shiva Norvad medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

kn.me.remissvar@regeringskansliet.se.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post stockholm@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm, eller ring vår växel 010-223 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/stockholm.